

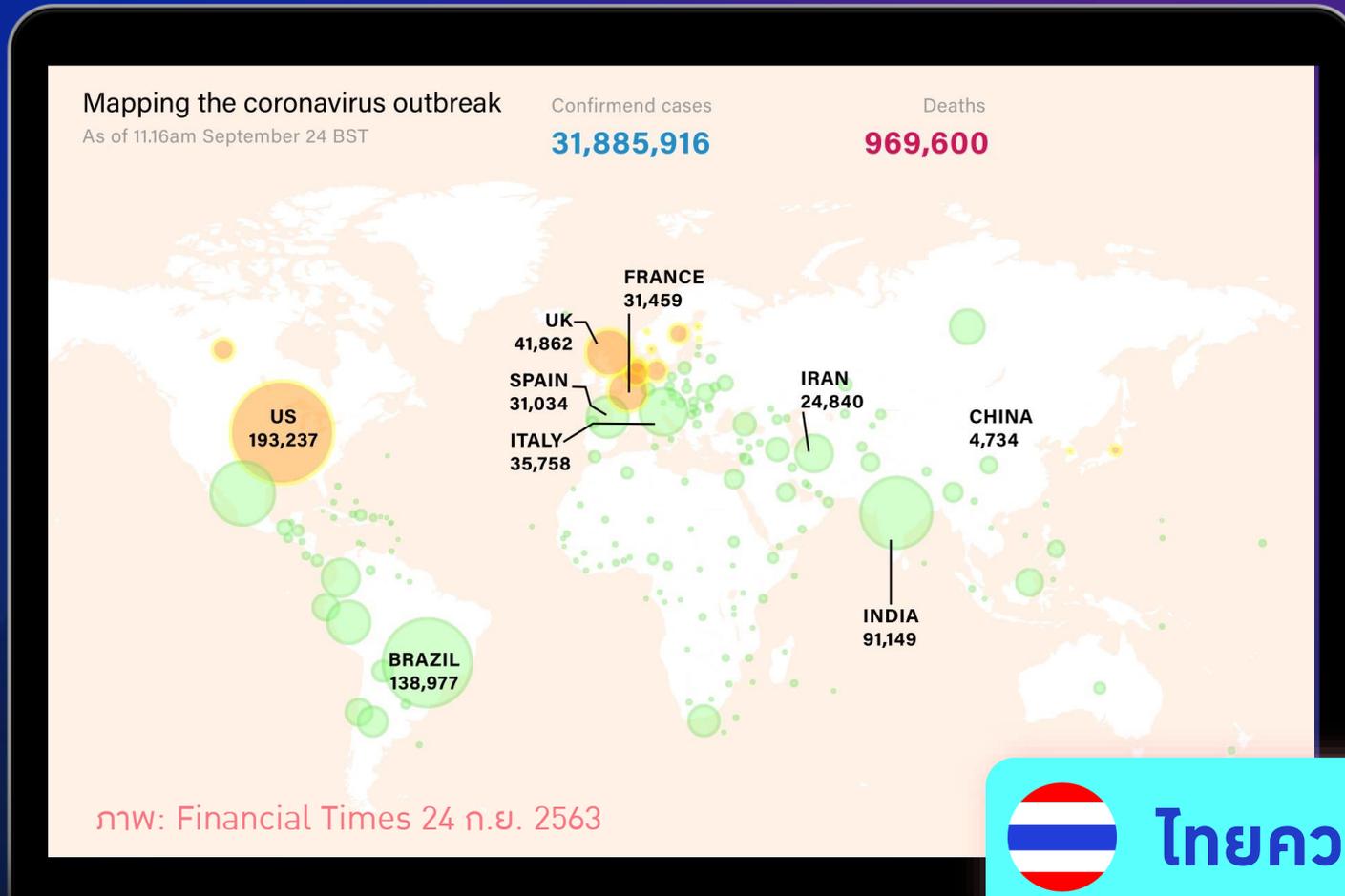
ขีดความสามารถ ของภาครัฐ กับอนาคตประเทศไทย

ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

ประเทศแบบไหน...ตายน้อยกว่าโควิด?

ความสามารถควบคุมโควิด

ความสามารถภาครัฐ

ความร่วมมือรัฐและสังคม

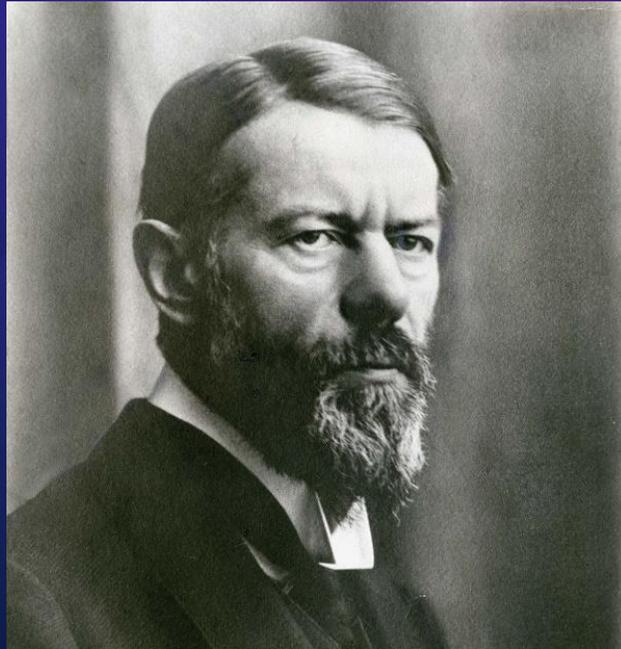
ภาวะผู้นำ

ไทยควบคุมโควิด...ติดอันดับ 2

”รัฐคือ องค์กรการเมืองที่ผูกขาด
ความรุนแรงโดยชอบธรรม”

ทำไม
ต้องมี
รัฐ?

แมกซ์ เวเบอร์ นักสังคมวิทยา (พ.ศ.2407-2463)

อัฟกานิสถานในเขตอิทธิพลตาลิบัน

มาเฟียค้ายาเสพติดในโคลอมเบีย

รัฐอ่อนแอมาก...มีปัญหาอย่างไร?

เก็บขยะไม่ได้
รักษาความปลอดภัยไม่ได้
(เลบานอน)

สร้างโครงสร้าง
พื้นฐานไม่ได้
(โคลอมเบีย)

สลายไซตรวน
สังคมไม่ได้
(ปากีสถาน)

รัฐเข้มแข็งกว่าสังคมมาก...มีปัญหายังไง?

สอดแนม-คุกคามประชาชน
(จีน)

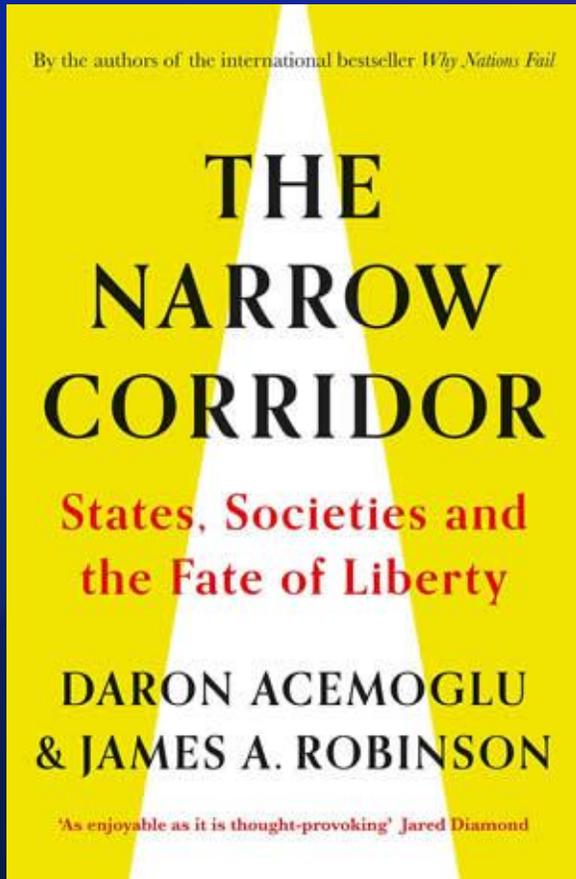

ปล่อยให้ธุรกิจขาดแรงงาน
(กัวเตมาลา)

กำจัดคู่แข่ง
(รัสเซีย)

จดหมายไป 10 ฉบับ...ตีกลับมาแค่ไหน?

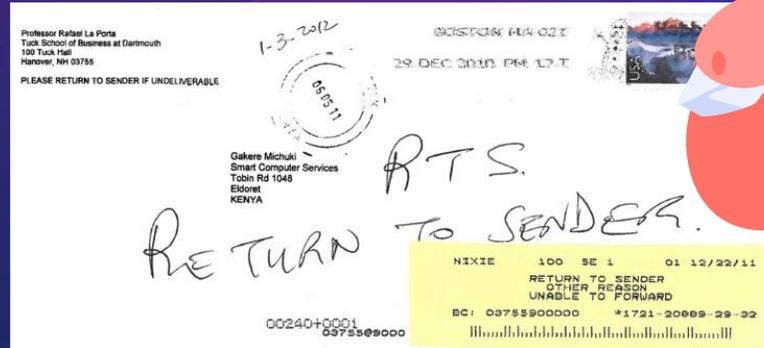
นักวิจัยทดลองส่งจดหมาย จำหน่ายไปที่อยู่ซึ่งไม่มีจริง

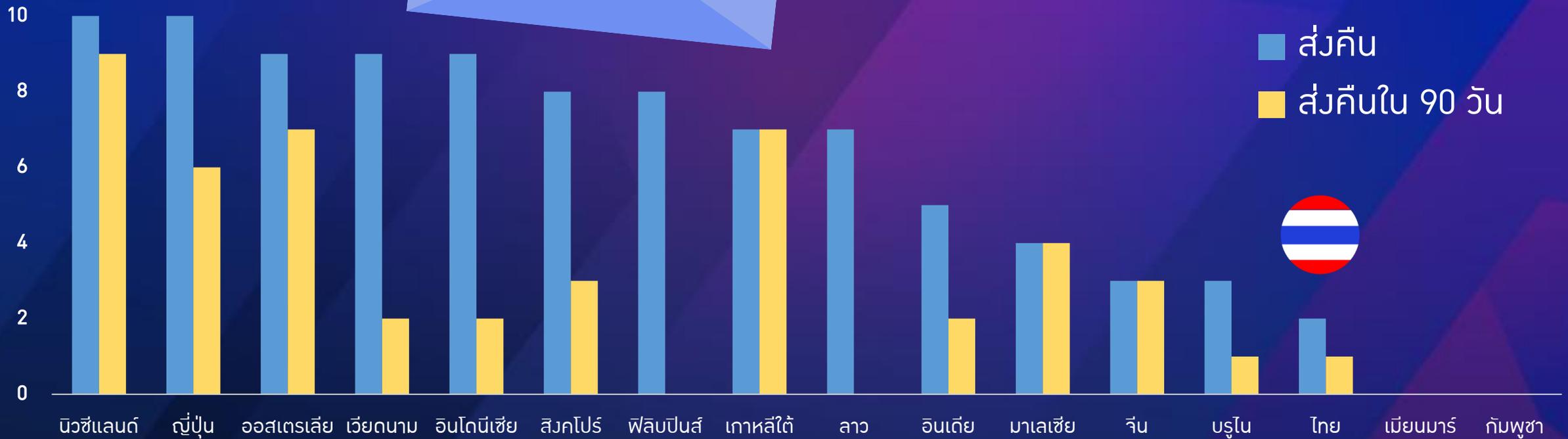
- 159 ประเทศ x 10 ฉบับ

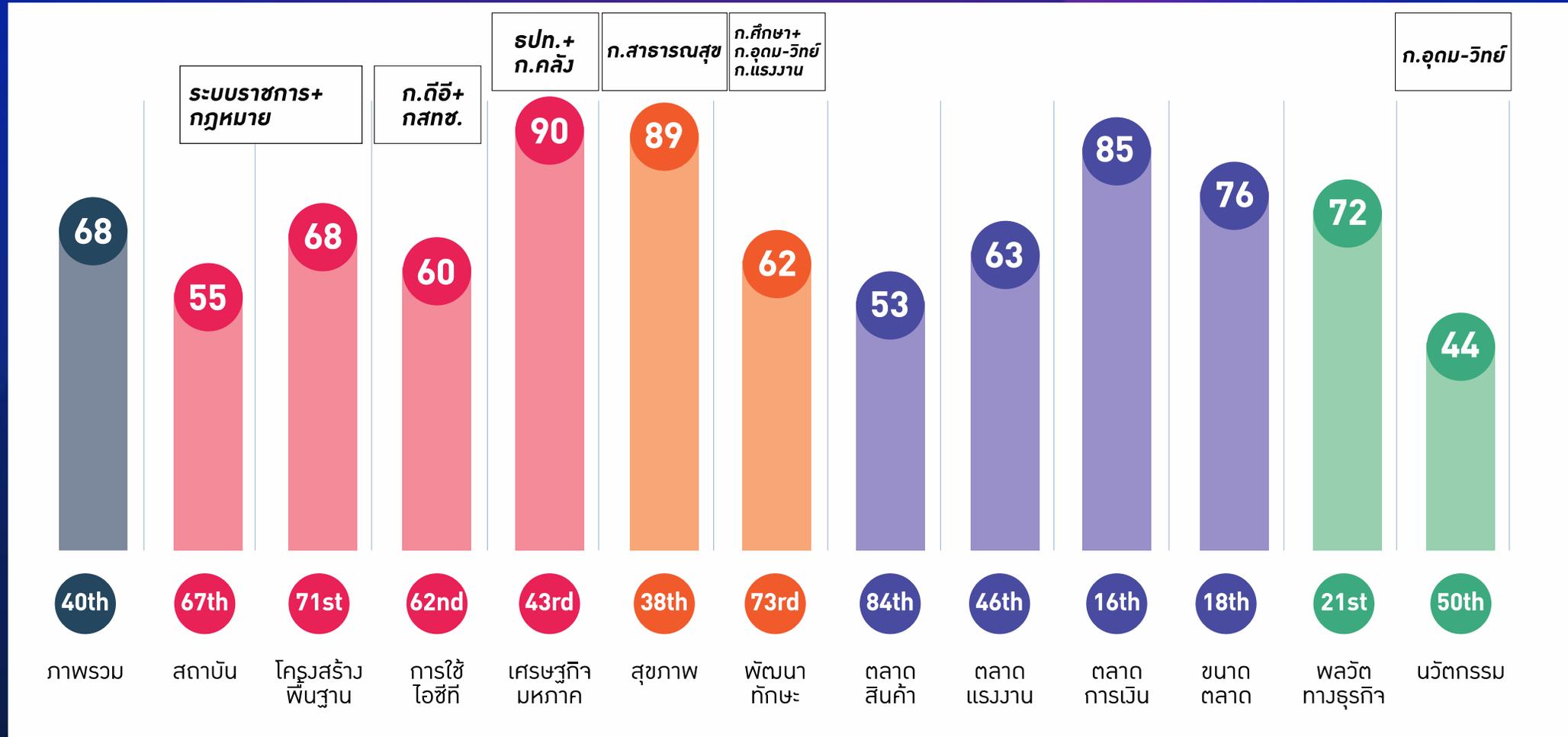
- สหภาพไปรษณีย์สากล
กำหนดให้ส่งกลับใน 30 วัน

รัฐไทยมีขีดความสามารถแค่ไหน?

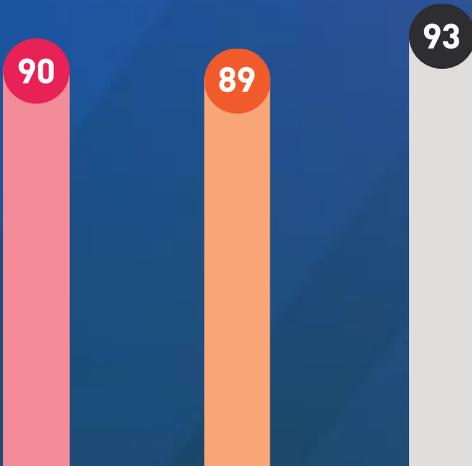
ขีดความสามารถรัฐกับความสามารถในการแข่งขัน

หน้าที่ขั้นต่ำ

สร้างสินค้า
สาธารณะ

ลดความ
ยากจน

เศรษฐกิจมหภาค

สุขภาพ

จำนวนคนจน
ในมิติต่างๆ

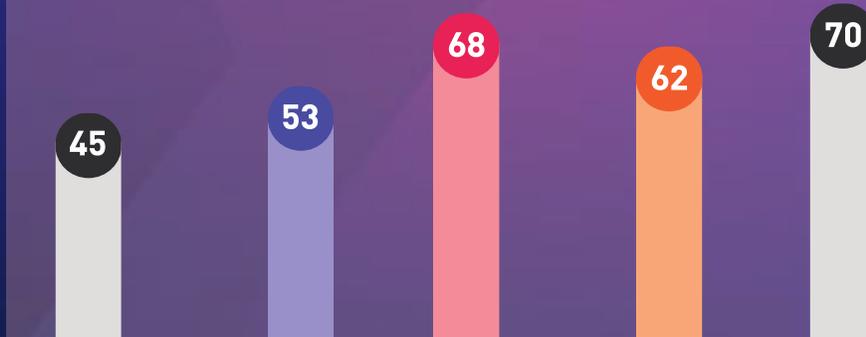
หน้าที่ขั้นกลาง

คุ้มครอง
สิ่งแวดล้อม

ป้องกัน
ผูกขาด

ฝึก
ทักษะ

กระจาย
รายได้

คุณภาพ
สิ่งแวดล้อม

ตลาดสินค้า

โครงสร้าง
พื้นฐาน

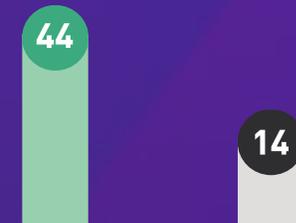
พัฒนา
ทักษะ

ความเหลื่อมล้ำ
ด้านรายได้

หน้าที่ขั้นสูง (เชิงรุก)

พัฒนา
อุตสาหกรรม

กระจาย
ความมั่งคั่ง

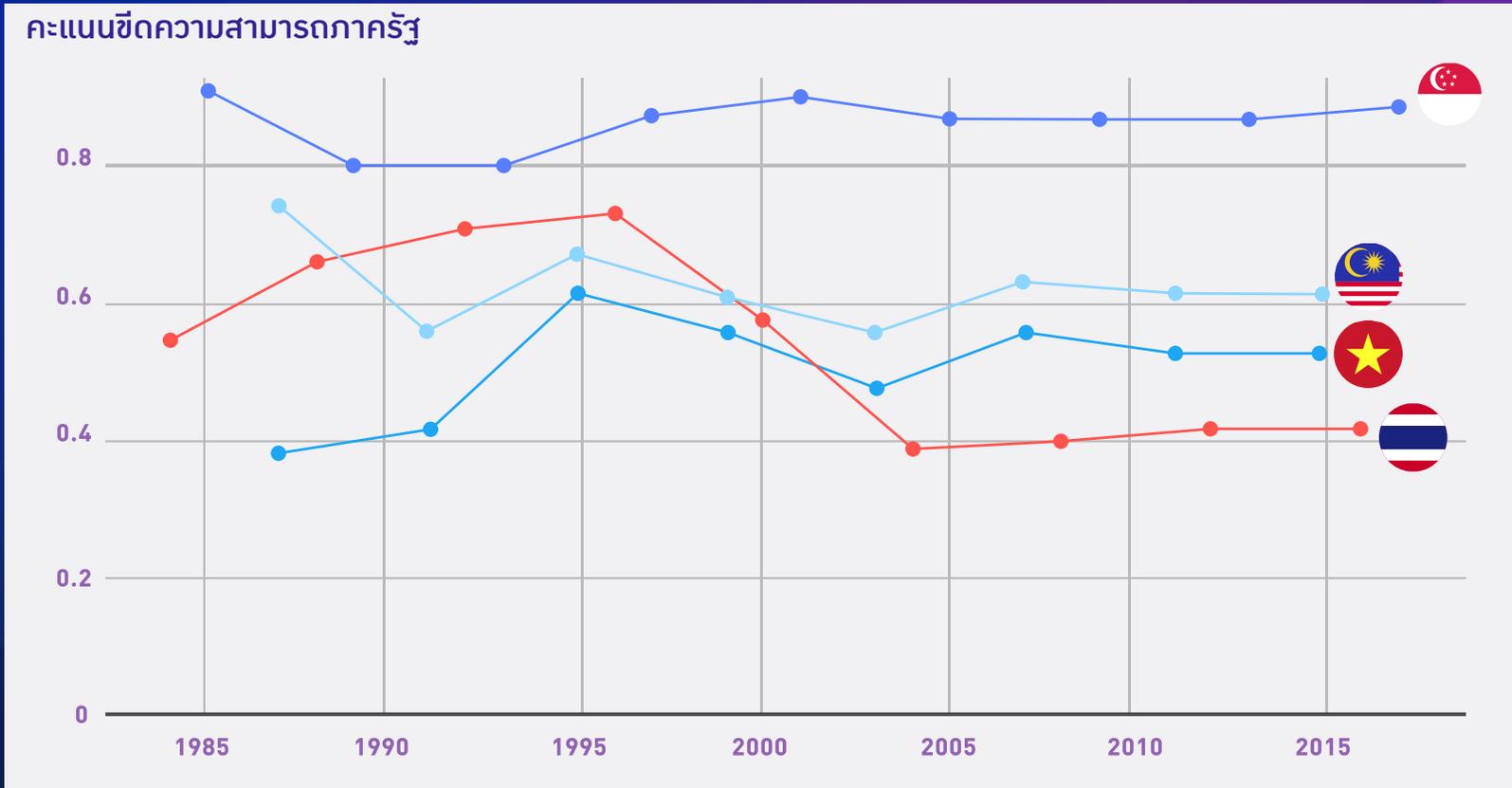
นวัตกรรม

ความเหลื่อมล้ำ
ด้านทรัพย์สิน

รัฐไทยเก่งพอใช้...แต่โถลลงรวดเร็ว

ขีดความสามารถของรัฐ

	พัฒนาการ	แย่งเร็ว	แย่งช้าๆ	ดีขึ้นช้าๆ	ดีขึ้นเร็ว
เข้มแข็ง			บรูไน 	เกาหลีใต้ สิงคโปร์ 	UAE
ปานกลาง		ไทย 	เวียดนาม 	อินโดนีเซีย 	
อ่อนแอ		ปาปัวนิวกินี 	ปากีสถาน 	เอธิโอเปีย 	
อ่อนแอมาก		ซิมบับเว 	เมียนมาร์ 	อิรัก 	ไลบีเรีย

ขีดความสามารถภาครัฐ

- คอรัปชัน

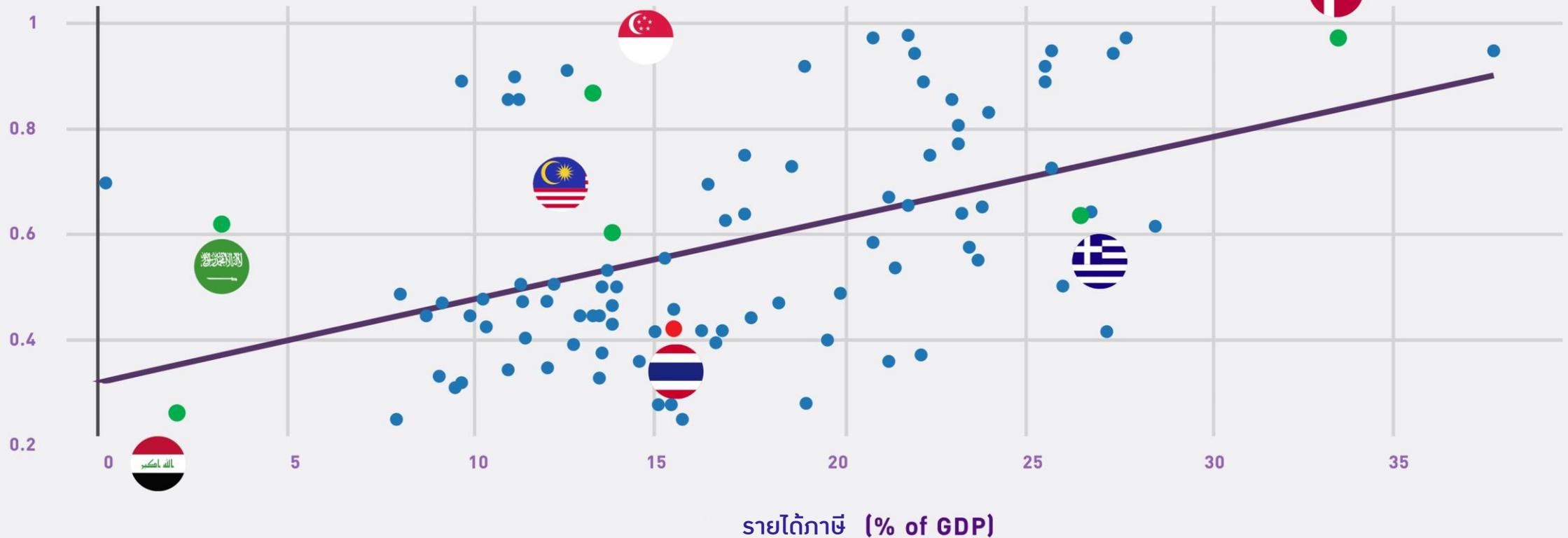
- การรักษา
กฎหมาย

- คุณภาพ
ระบบราชการ

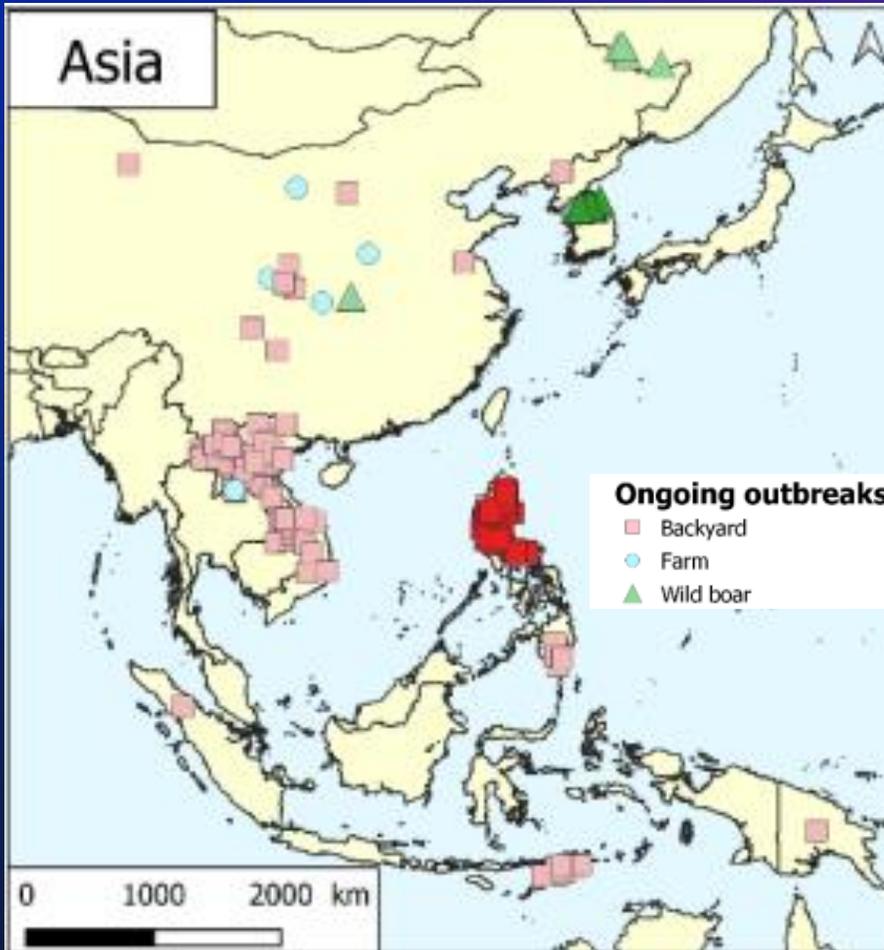
รัฐไทยพอมีงบประมาณ...แต่ได้เนื้องานน้อย

คะแนนขีดความสามารถภาครัฐ

Adjusted R-Squared: 0.21 Number of observations: 101

ใช้เงินใคร...ป้องกันไข้หวัดหมู?

ที่มา: World Organization for Animal Health

NIKKEI Asia

Business Trends

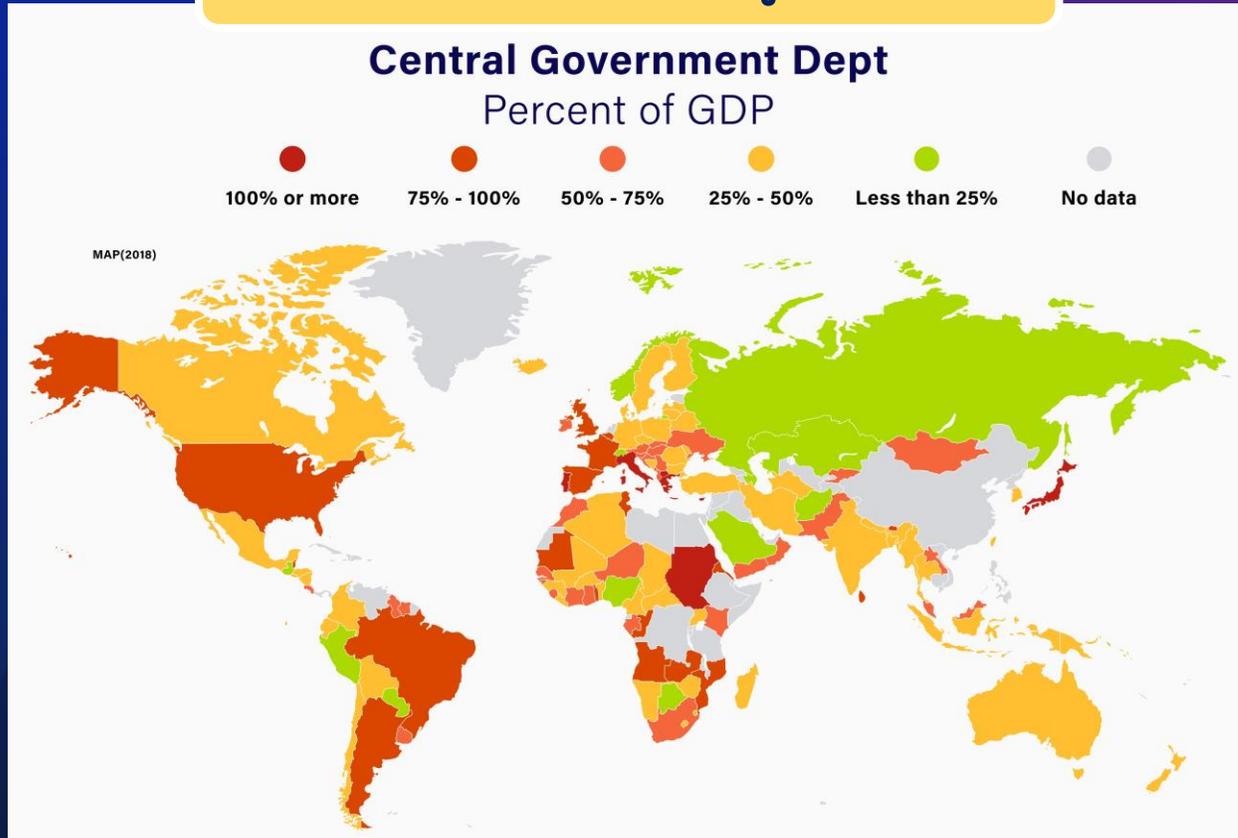
Thai food companies fund police on national border to stop swine fever

Desperate move by CP, Betagro, Thai Food will set up checkpoints to protect \$3.3bn industry

ที่มา: Asia Nikkei, 3 ตุลาคม 2562

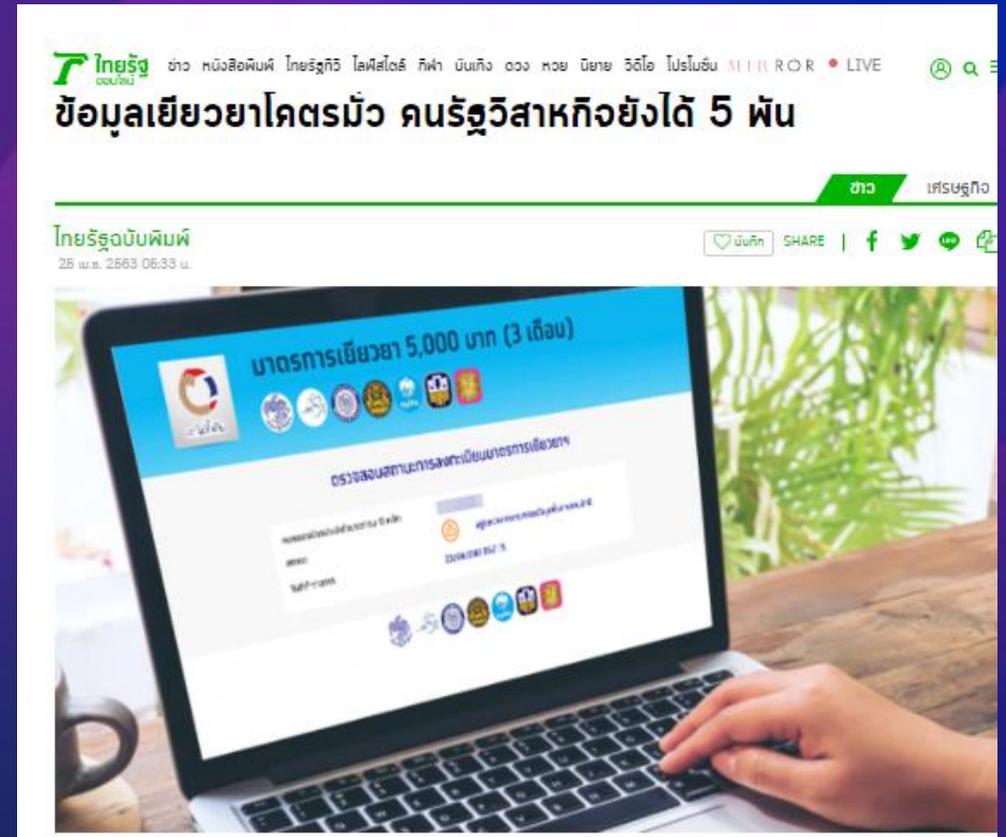

หนี้สาธารณะ/GDP ยังอยู่ในระดับต่ำ

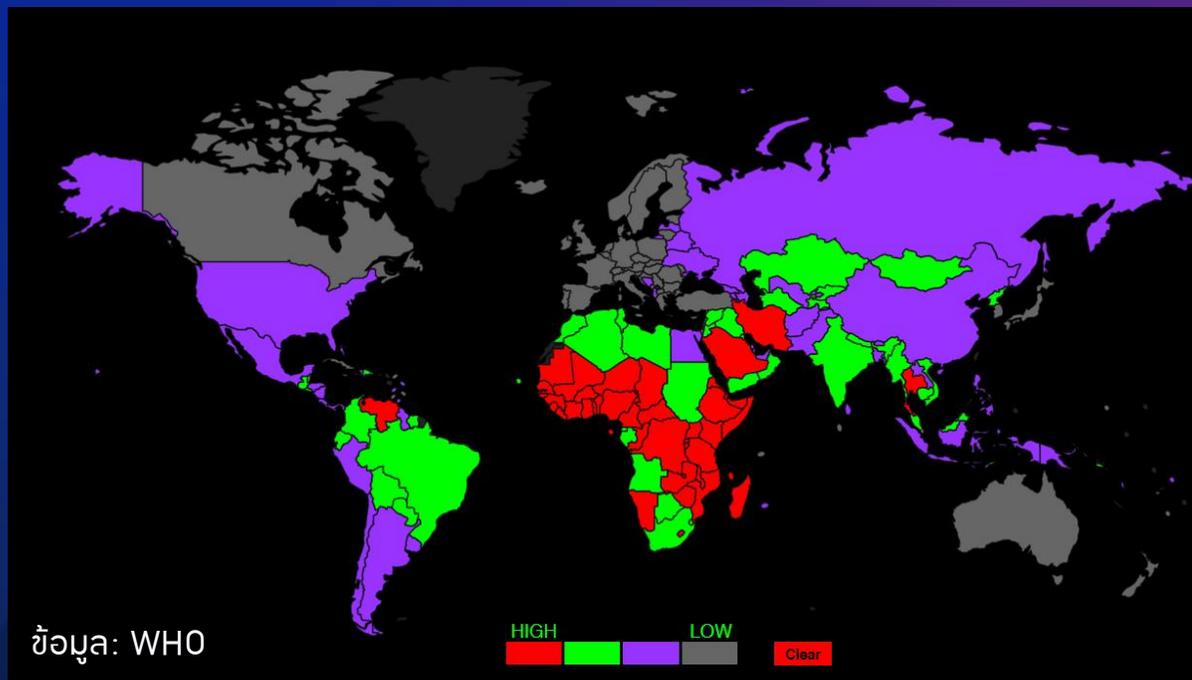
ที่มา: IMF

มีเงินแจก...แต่ยังไม่แจกไม่ตรงเป้า

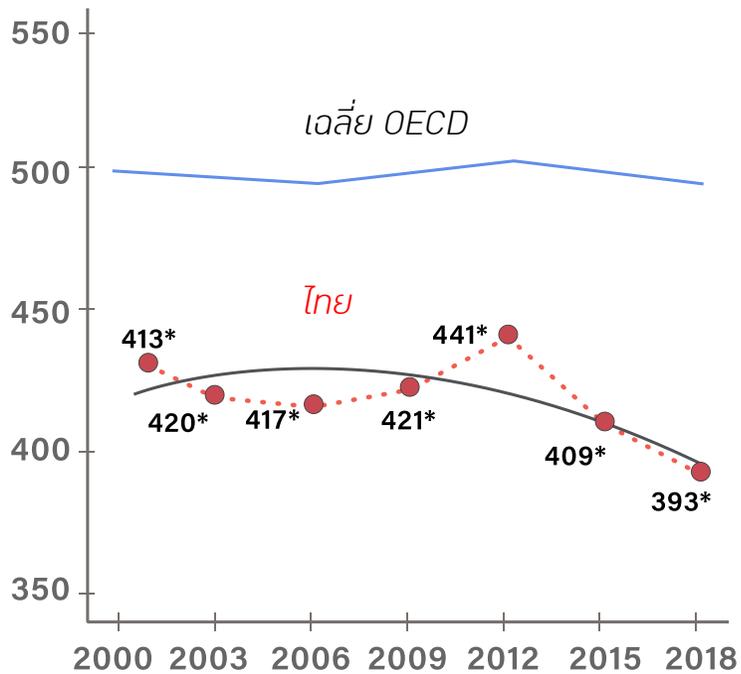
ที่มา: ไทยรัฐ เม.ย. 2563

มีเงินตัดถนน...แต่ไม่มีปัญญาลดอุบัติเหตุ

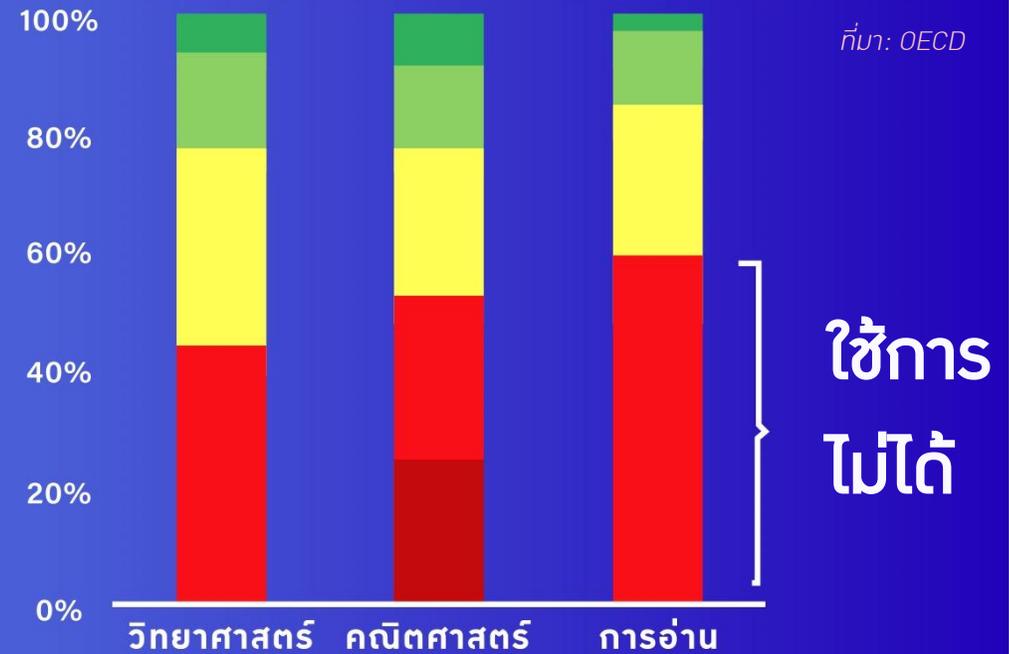

มีเงินขยายการศึกษา...แต่ไม่สามารถยกระดับคุณภาพ

คะแนนการอ่าน PISA

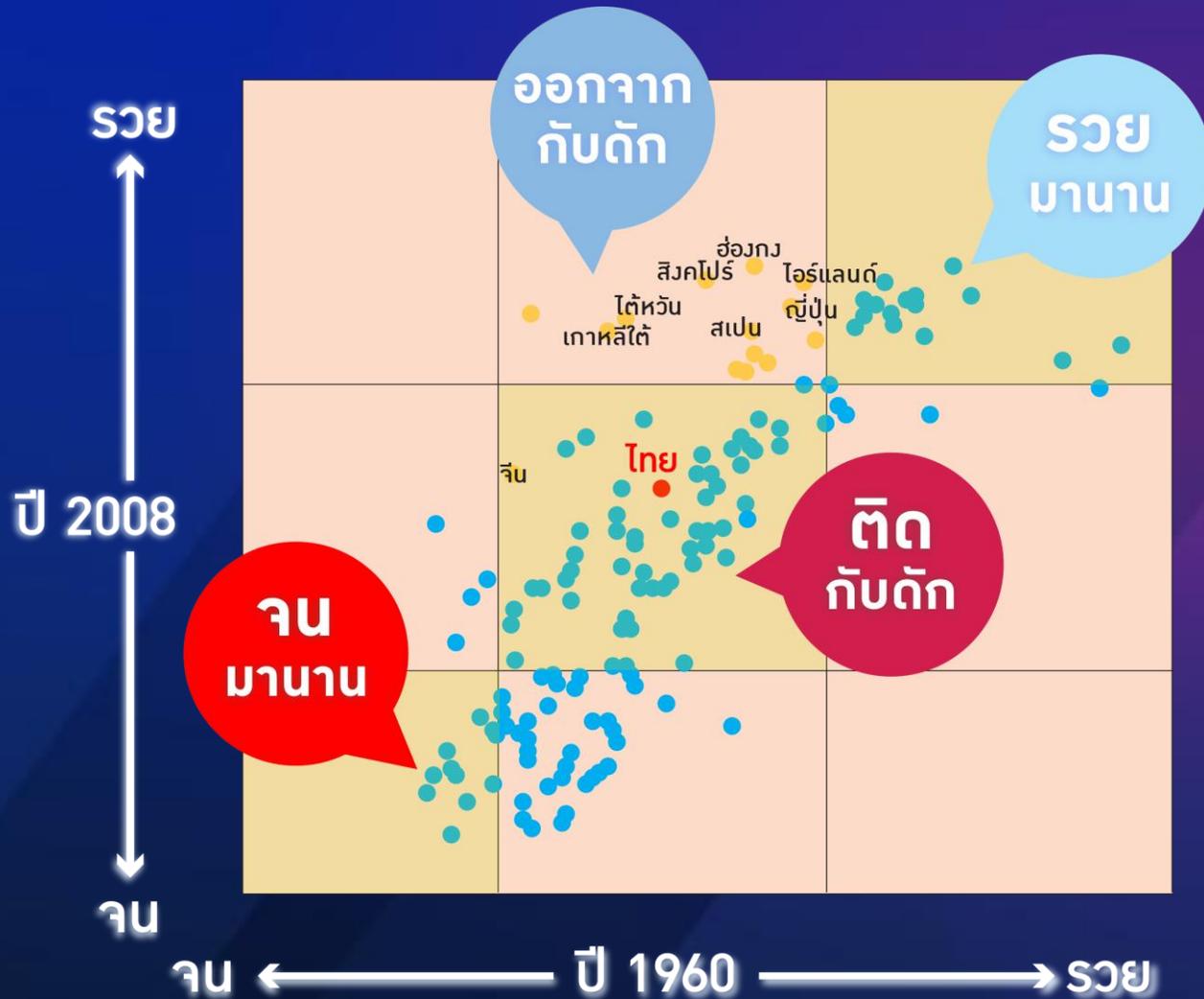
ที่มา: OECD

สมรรถนะของนักเรียนไทย (PISA 2018)

ที่มา: OECD

รัฐไม่เก่ง...ประเทศติดกับดัก

มีเพียง 13 จาก
101 ประเทศที่พ้นกับดัก

ประเทศที่หลุดกับดักได้
ล้วนมีรัฐขีดความสามารถสูง

ขีดความสามารถรัฐ...
จำกัดระดับการพัฒนาประเทศ

บัตรประชาชนใบเดียว

ใช้บริการรัฐออนไลน์ได้เกือบทั้งหมด

- ตั้งบริษัท จ่ายภาษี เลือกตั้ง ฯลฯ

ใช้ไม่ได้แค่ 3 บริการ

- จดทะเบียนสมรส หย่า และซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

ลดต้นทุนภาครัฐ 2% ของ GDP ต่อปี

กระทรวงแห่งความเป็นไปได้ UAE

กระทรวงเสมือน มี 4 กรมชั่วคราว

ทำสิ่งเป็นไปไม่ได้... ให้เป็นไปได้อ

ใช้หลัก design thinking + agility

the DEPARTMENT
of BEHAVIORAL
REWARDS

the DEPARTMENT
of UAE TALENT

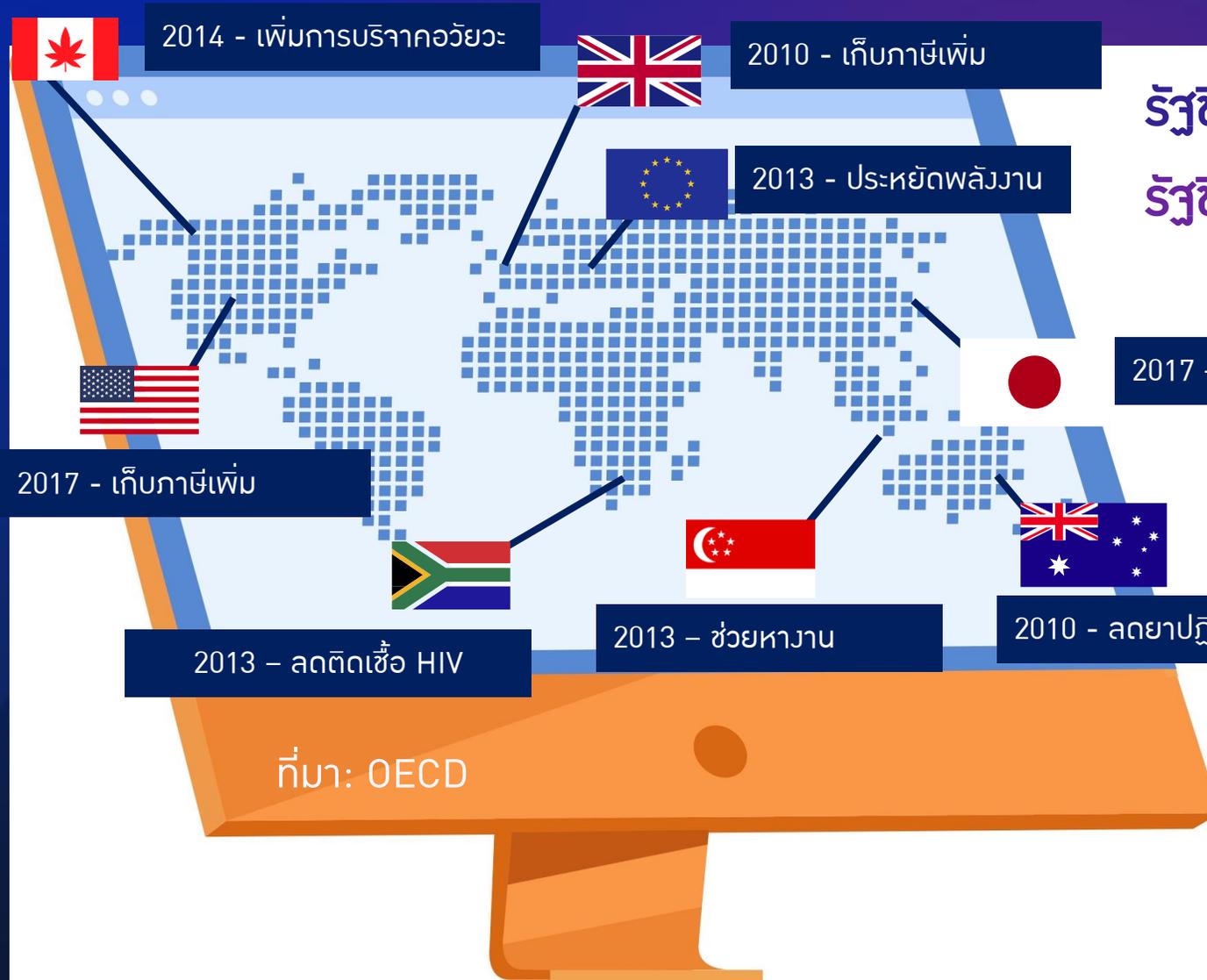

the DEPARTMENT
of GOVERNMENT
PROCUREMENT

the DEPARTMENT
of PROACTIVE
SERVICES

รัฐที่เก่งเข้าใจพฤติกรรมประชาชน

รัฐขีดความสามารถต่ำ - มองไม่เห็นประชาชน

รัฐขีดความสามารถสูง - เข้าใจพฤติกรรมประชาชน

หน่วยงานรัฐกว่า 200 แห่งทั่วโลกตั้ง
หน่วยพฤติกรรมศาสตร์ (nudge unit)

นิวเบ็กซโกใช้ “พฤติกรรมศาสตร์พยากรณ์”

- ลดเบิกเงินประกันว่างงานไม่เหมาะสม \$7 ล้าน/ปี

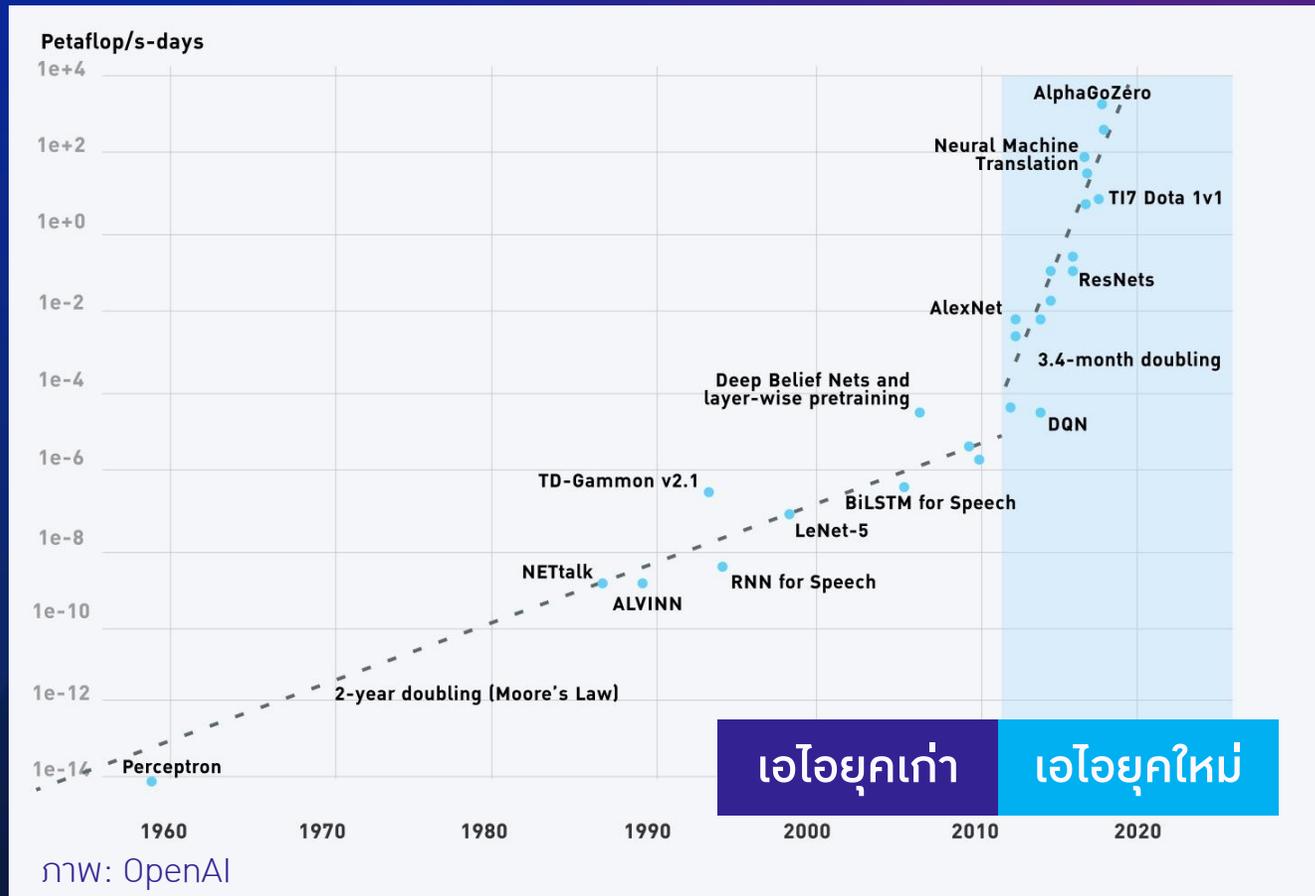
รัฐที่เก่งคาดการณ์ล่วงหน้า

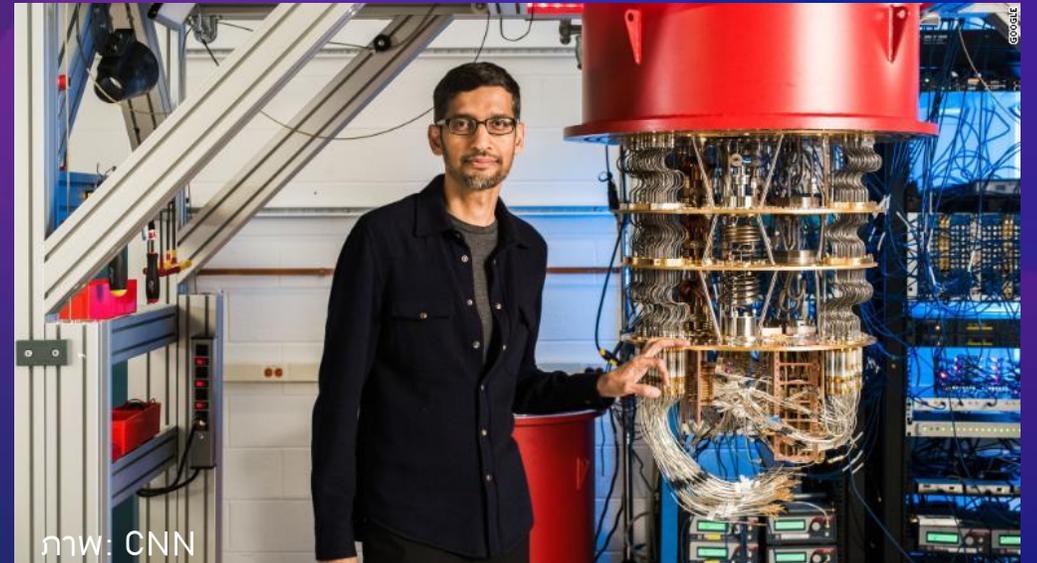
รัฐขีดความสามารถต่ำ –
เกิดเหตุแล้ว ยังไม่รู้

รัฐขีดความสามารถสูง –
รู้ก่อนเกิดเหตุ ป้องกันได้

เอไอซับซ้อนขึ้นอย่างก้าวกระโดด

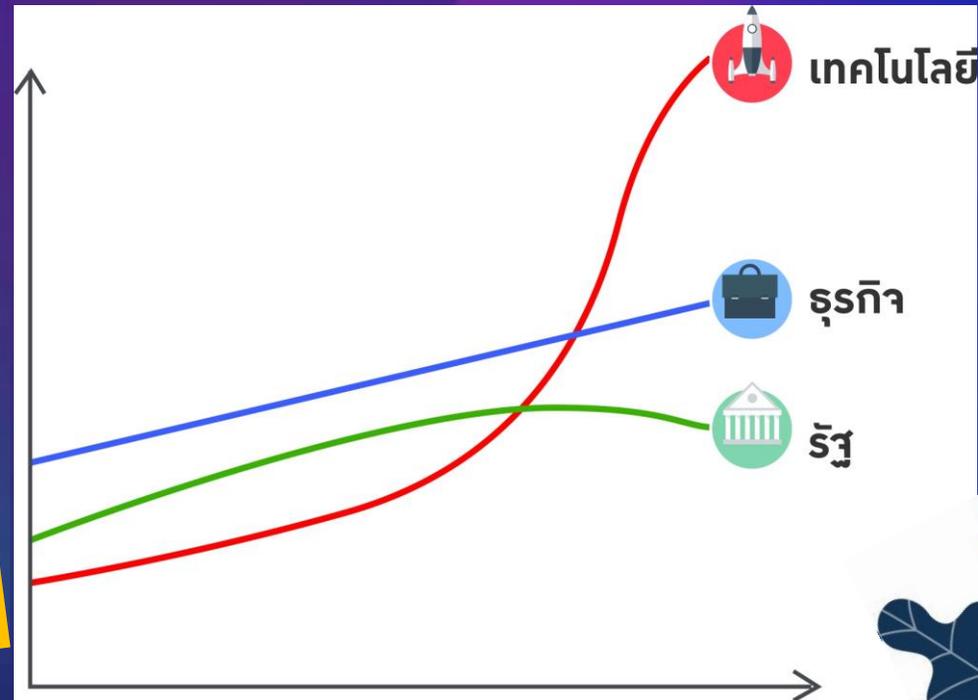
ควอนตัมคอมพิวเตอร์แก้ปัญหาบางอย่าง
ที่ต้องใช้เวลา 1 หมื่นปีใน 200 วินาที

เอไอยุคเก่า เอไอยุคใหม่

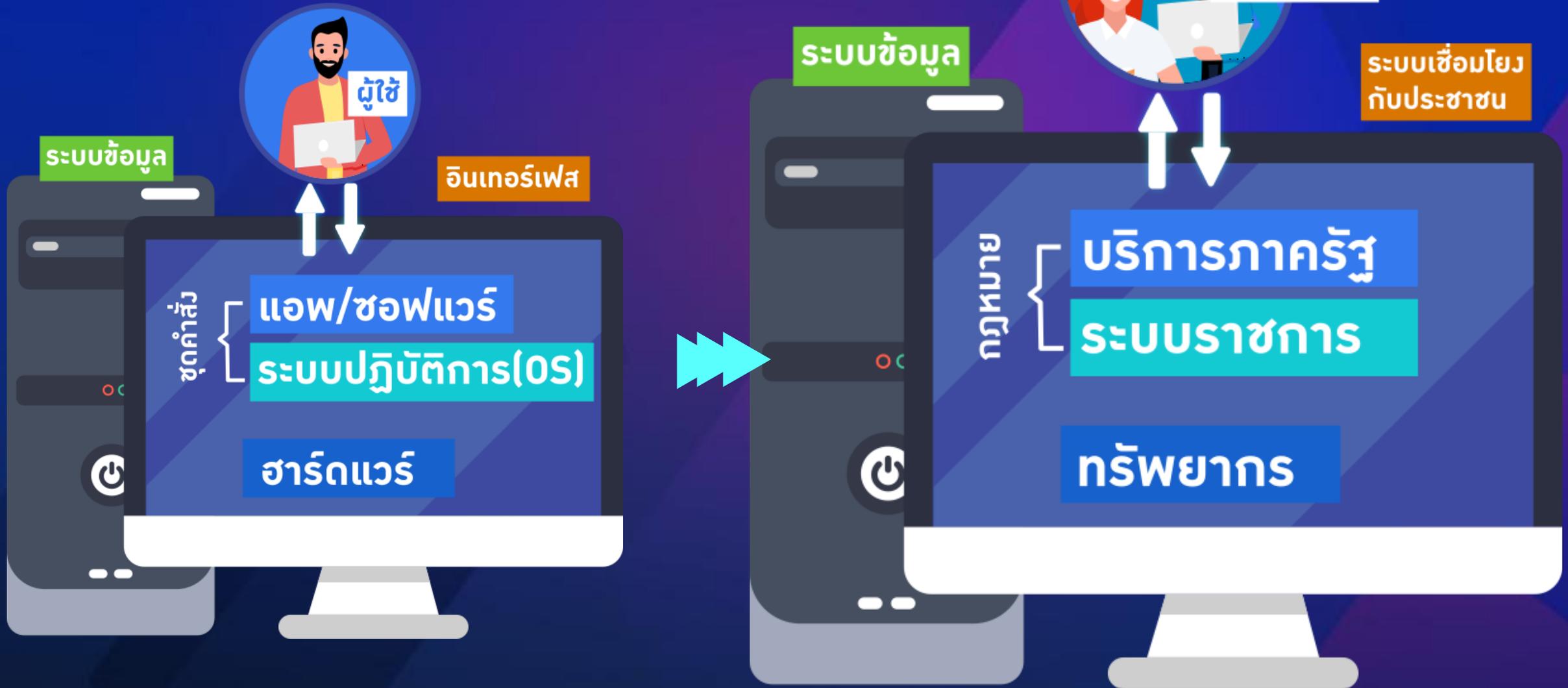
ไทยจะอยู่อย่างไร...ในโลกปั่นป่วน?

เทคโนโลยีก้าวกระโดดแบบยกกำลัง
ธุรกิจพัฒนาแบบเชิงเส้น
รัฐไทยดุดดอยลง
(sublinear)

ขีดความสามารถ
ของภาครัฐ
กับอนาคตประเทศไทย

แจ้งกระบวนรัฐไทย

แจ้งการเมืองไทย

สร้างรัฐบาลที่เข้มแข็ง
ยึดรัฐธรรมนูญ 2540 เป็นต้นแบบ
เติมกลไกตรวจสอบรัฐบาล

เพิ่มบทบาท

ราชการ

วินัยการเงิน-การคลัง

รัฐสภา

พิจารณาเงินนอกงบประมาณ

ประชาชน

ประชาธิปไตยทางตรง

ท้องถิ่น

กระจายอำนาจ

ลดบทบาท

องค์กรอิสระและตุลาการ
ตรวจสอบเฉพาะการละเมิดกฎหมาย

ปรับบทบาท

สื่อและประชาสังคม

กติกากาที่เปิดเผยพื้นที่

ภาคผนวก: คะแนนรัฐไทย

คะแนนด้านเศรษฐกิจ: ใช้คะแนนของ WEF

คะแนนการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม: ใช้คะแนนของ Environmental Performance Index

คะแนนการลดความยากจน =

$100 - \text{สัดส่วน (คนใต้เส้นความยากจน + คนจนในมิติต่างๆ + คนเสี่ยงจนในมิติต่างๆ)}$ โดยใช้ข้อมูลจาก UNDP

คะแนนการกระจายรายได้ =

$100 - 100 \times (\text{ค่า GINI ไทย} - \text{ค่า Gini ต่ำสุด}) / (\text{ค่า GINI สูงสุด} - \text{GINI ต่ำสุด})$ โดยใช้ข้อมูลจาก UNDP

คะแนนการกระจายความมั่งคั่ง =

$100 - 100 \times (\text{ค่า GINI ไทย} - \text{ค่า Gini ต่ำสุด}) / (\text{ค่า GINI สูงสุด} - \text{GINI ต่ำสุด})$ โดยใช้ข้อมูลจาก Credit Suisse